

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szombat, 1935. november 30
268. szám.

Ujabb rémlátások

Az Adeverulban érdekes és főleg tanulságos vezércikket olvashattunk a napokban az ország lakosságáról, nemzetiségi elosztódásának alapján. A vezércikk abból a kivételes alkalomból látott napvilágot, hogy az egyik szélsőjobboldali politikai párt szerencsés megbízottja, bizonyos Banu dr., abban a kivételes élményben részesült, hogy bepillantást nyerhetett a legutóbbi népszámlálás adatai közé és azokat nyilvánosságra is hozta. Az általa közölt adatok szerint, az ország összlakosságának lélekszáma 1930-ban tizennyolc millió nyolcvanezer volt. A nem-román lakosság lélekszáma ebből ötmillió egyszázezer. Általában eddig négymillió kisbbségi tömegekről volt szokás beszélni az ország közéleti fórumain, ha valakinek eszébe jutott ez a téma s így Banu dr. bepillantásának eredménye kétségkívül meglepetéssel szolgált mindazok számára, akik a kisbbség-fogyasztást, mint politikai programot tüzték ki célul maguk elé. — elfelejtve természetesen azt az elemi tényt, hogy aki az ittélő kisbbségeket akarja mindenáron fogyasztani, velük együtt az ország lakosságát is gyengíti.

Az Adeverul vezércikkírója, az új számról látván, sajátos módon nem arra gondol, hogy az ország lakosságának huszonnyolc százalékát alkotó nemzetkisebbségeket gazdasági szempontból világítsa meg az ország életében. Nem, a szokott séma zökkenés nélkül politizálásra csábítja a cikkíró, aki a tények helyes megállapításából is torz következtetéseket termel. Így hiába szögezi le például azt a tényt, hogy egy ilyen nagyszámú kisbbségi polgársággal kapcsolatban minden politika jó lehet, de éppen az annyira csépett sovíniszta politika a legrosszabb az ország érdekeinek szempontjából: a tanulság, melyet olvasói számára levon, egy újabb rémlátás, a rosszhiszeműség torzszülötte, amely arról fantáziál, hogy vajjon mi lesz, ha ez az ötmillió, tulnyomórészt városi kisbbségi polgárság egyetlen egy közös politikai blokkba tömörül éppen a szélsőséges politikai divatok demagógiája ellen? Nem nyugtatja meg a cikkíró az a körülmény sem, hogy az ardeali városokban a román lakosság lélekszáma megkétszereződött 1910-től 1930-ig, míg például a magyarság lélekszáma több, mint százezer lélekkel apadt: az ijesztgetés kétes-értékű fegyveréhez nyúl, hogy ezzel próbálja megvilágításba helyezni azt a tényt, hogy ötmillió román állampolgár ellen indult meg a közélet különböző munkaterületein az indokolatlan Irtóháború.

Nyilván igaza van az Adeverulnak, amikor leszögezi, hogy ötmillió lehet nem lehet se eltüntetni, se a nemzet munkájából kikapcsolni, anélkül, hogy mindazok, akik ezzel a veszedelmes játékkal kísérleteznek, súlyos, gazdasági jelentőségében mérhetetlen károkat okozzanak az országnak. A totalitás elveinek egyoldalú politikáját megkísérelhetik azokban az országokban, amelyeknek földrajzi és etnográfiai helyzete folytán, alig pár százalékos, inkább ezrelékes a népkisebbség lélekszám-aránya a többségi nemzethez vi-

További szankciókat terveznek Genfben

December 12-én ül össze a megtorló intézkedések népszövetségi bizottsága — Nem hátrálnak meg a nagyhatalmak a háborús fenyegetések előtt — Uj olasz offenzívát indít Badoglio —

A négus újra a frontra utazott

RÓMABÓL jelentik: Az olasz kormány tagjai pénteken délelőtt 10 órakor minisztertanácsra ültek össze. Ennek a minisztertanácsnak a megtartását már 2 héttel ezelőtt elhatározták és MUSSOLINI már akkor kijelentette, hogy november utolsó napján nyilatkozni fog a nemzetközi helyzetéről és Olaszország további magatartásáról. Politikai körök véleménye szerint, a Duce le fogja szögezni Olaszország állásfoglalását és elhatározását arra az esetre, ha a Népszövetség a gazdasági megtorlást a petróleumra, szénre és vasra is kiterjeszti. Valószínűleg ki fogja jelenteni, hogy a megtorló intézkedéseknek ilyen irányban való kiterjesztését Olaszország ellenséges cselekedetnek tekinti. Ezt az álláspontot különben már az olasz kormány diplomáciai uton az angol és francia kormányokkal is közölte.

A megtorló intézkedések ügyében ma

beható tanácskozások folytak Londonban is, a kincstári palotában HOARE külügyminiszter, EDEN lord népszövetségi miniszter, RUNCIMAN kereskedelmi miniszter és WANSITTARD külügyi államtitkár, valamint több szakértő bevonásával. A megbeszélésekről hivatalos jelentést nem adtak ki. Beavatott londoni körökben biztosra veszik, hogy a legközelebbi tíz napon belül eldől, hogy háború lesz-e Európában, vagy sikerül megtalálni a békét? Azt mondják beavatott helyen, hogy az Egyesült-Államok is készek támogatni a petróleum-tilalmat és LAVAL francia miniszterelnök is biztosította az angol nagykövetet, hogy eltökélten áll Anglia oldalán. Ami a Tanács elleni offenzíváról szóló híreket illeti, angol körök szerint, az angol kormány ezt Anglia megtámadásának tekintené.

Rendkívül feszült a nemzetközi légkör

WASHINGTONBÓL jelentik: Meg nem erősített hírek szerint, a washingtoni olasz nagykövet, ROSSO, tiltakozást jelentett be a sült-Államok kormánya megtiltotta egy nagy hordó petróleumot vitt volna Olaszországba. közös elől, hogy az ügy tulságosan kényes és

Párisi jelentés szerint Laval és Cerutti párisi olasz nagykövet tanácskozásán módosítás történt a természetbeni szállítások tilalmával kapcsolatos francia felfogásban. Hír szerint Laval Ceruttinak arra a figyelmeztetésére, hogy

Olaszország a kőolajszállítás betiltására háborús intézkedéssel válaszol, arra intette az olasz kormányt, hogy mondjon le erről a szándékáról. Laval állítólag azt is kijelentette, hogy egy angol hajó ellen irányuló olasz támadás nem csak Anglia, hanem az egész Népszövetség és Franciaország háborúját is jelentené.

A Daily Telegraph jelentése szerint, csak most vált ismeretessé, hogy Sir George Clark angol követ miért kereste fel tegnap Laval miniszterelnököt. Clark az angol kormánynak azt a kívánságát közölte a francia kormányelnökkel, hogy Laval lépjen közvet-

szonyítva, de a türelmetlenség csak rossz tanácsokkal szolgálhat azokban az országokban, ahol egyötödnél nagyobb a népkisebbség lélekszáma és ebből kifolyólag mélyben gyökeredző a gazdasági léte is az ország közéletében. Banu dr. nyilván másként fogja értelmezni a pártja szempontjából mindazt, ami-

erősített hírek szerint, a washingtoni olasz nagykövet, ROSSO, tiltakozást jelentett be a sült-Államok kormánya megtiltotta egy nagy hordó petróleumot vitt volna Olaszországba. közös elől, hogy az ügy tulságosan kényes és

len érintkezésbe Rómával és figyelmeztesse azokra a végzetes következményekre, amelyek akkor állnának elő, ha Olaszország fegyveresen megtámadná az angol flottát, vagy a légi haderőt. Az angol kormány arra hívta fel Lavalt, hangoztassa különös nyomatékkal, hogy

Olaszország bármely fenyegetése esetén egységes Franciaországgal és Angliával találna magát szemközt.

Az olasz kormány ugyanis arra utasította követeit, közöljék az illetékes külföldi kormányokkal, hogy Olaszország egy esetleges olajszállítási tilalmat ellenséges cselekedetnek tekintene és ehhez képest viselkednék.

A „Jour” azt írja, hogy Olaszországban a megtorlás elleni védekezés teljes egységet hozott létre. Az északolaszországi csapatmozdulatok a líbiai csapatszállításokkal állanak összefüggésben. Lehetőséges, hogy az

ről a nyilvánosságra-került népszámlálást adataink beszélnek: ám az igazság lényege független annak értelmezésétől, mert előbb-utóbb arra cáfol rá kiábrándítóan és észretérítően komoly realitással, aki erőszakkal próbálja bekötni a tömegek szemét az igazság világító fénysugarai előtt.

Befejeződött a magyar államférfiak bécsi látogatása

Hivatalos jelentést adtak ki Budapesten a bécsi tárgyalásokról

Bécsből jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter tiszteletére ma Starhemberg herceg alkancellár villásreggelit adott. Ezen a mai villásreggelin résztvett Schuschnigg kancellárral együtt az osztrák kormány több tagja, valamint Preciosi bécsi olasz követ is. Délután a magyar vendégek elhagyták az osztrák fővárost és 6 óra 23 perckor érkeztek meg Budapestre. A pályaudvaron várakozó újságíróknak Gömbös Gyula miniszterelnök kijelentette, hogy a legjobb benyomásokkal hagyta el Bécsset. Kánya Kálmán viszont így nyilatkozott:

— El vagyunk ragadtatva a bécsi meleg fogadtatástól. Minden tekintetben meg vagyunk elégedve az ottani tárgyalások eredményeivel.

A magyar államférfiak bécsi látogatásáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

„Az a látogatás, amelyet Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter azt osztrák szövetségi kormánynál tett, láncszeme annak a tanácskozás-sorozatnak, amelyet egymással a két szomszédos ország kormányainak felelős vezetői időnként lefolytatnak. A tanácskozásoknak mindvégig szívélyes jellegük volt. A tárgyalások kiterjedtek mindazokra a gazdasági és politikai kérdésekre, amelyek a két államot érdeklik. Politikai szempontból az általános európai helyzet képezte a megbeszélések tárgyát, míg a gazdasági tanácskozásokat a magyar buza- és zsirbevétel, valamint a kompenzációs és kliringkérdések töltötték ki. A megbeszélések során megállapították a két kormány teljes azonosságát az általános helyzet tekintetében és megerősítették a római szerződésben foglalt ama szándékot, hogy az Ausztriát és Magyarországot közösen érintő kérdésekben teljes egyvetértésben járjanak el.“

Heves lendülettel támad a nemzeti-parasztpárt

Megalakult az ugynevezett nemzeti-kereszténypárt. — Csak az új sajtótörvény életbelépése után

szünteti meg a kormány a cenzurát és az ostromállapotot

Bucurestből jelentik: A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportja ma ülést tartott, amelynek keretében a felirati vita során felolvasandó pártnyilatkozat szövegét tárgyalták meg. A nyilatkozatot a vita végén olvassák fel és ebben a nyilatkozatban

a párt rendkívül heves lendülettel támadja a kormányt és teszi bírálat tárgyává a kormány intézkedéseit, amelyekkel kapcsolatosan a nemzeti-parasztpárt leszögezi, hogy ezek indokolatlanok és célszerűtlenek. A nyilatkozat elveti a felirati javaslatot.

Elhatározták ezután, hogy a nemzeti-parasztpárt képviselői tömegesen jegyeznek be interpellációkat, hogy ilyen módon a parlamenti harcot minél hatásosabbá tegyék és minél jobban kihangsúlyozzák az ellenzék harci lendületét.

Goga Tilea és Voicu Nănescu kíséretében ma reggel a fővárosba érkezett. Vaida érkezését holnapra várják. Goga megcáfolta azokat a híreket, mintha királyi kihallgatásra lenne hivatalos a palotába.

Az a hír sem felel meg a valóságnak, hogy Vaidával egyetemben villásreggelire lenne hivatalos Ófelségéhez.

A parlament mai ülésén egyébként a Kamarában Cuza felolvasta a keresztény nemzetvédő-liga és a nemzeti földműves agrárpárt

fuziójáról szóló nyilatkozatot és hogy ennek következtében megalakult a nemzeti-kereszténypárt. Ezután Goga olvasta fel a román front és a nemzeti kereszténypárt parlamenti együttműködéséről szóló nyilatkozatokat. E nyilatkozatokat a szenátusban D. R. Ioanănescu és Mumuianu olvasták fel.

A kormány most foglalkozik az új sajtótörvény-tervezettel. Két előterjesztés foglal

Farcasanu Mária gyilkosának bécsi védője szerint

Strasser Károly nem ítéhető halálra

Pathologikus tünetnek minősíti a védő az esetet, ha tényleg a budapesti származású diák gyilkolt volna

Budapestről jelentik: A Farcasanu ezredesné meggyilkolása miatt letartóztatott Strasser Károly budapesti diák szülei megbízást adtak dr. Glaser Erich Károly bécsi ügyvédnek, az egyetemi hallgató védelmére. A védő ma rendkívül érdekes nyilatkozatot tett az ügyről.

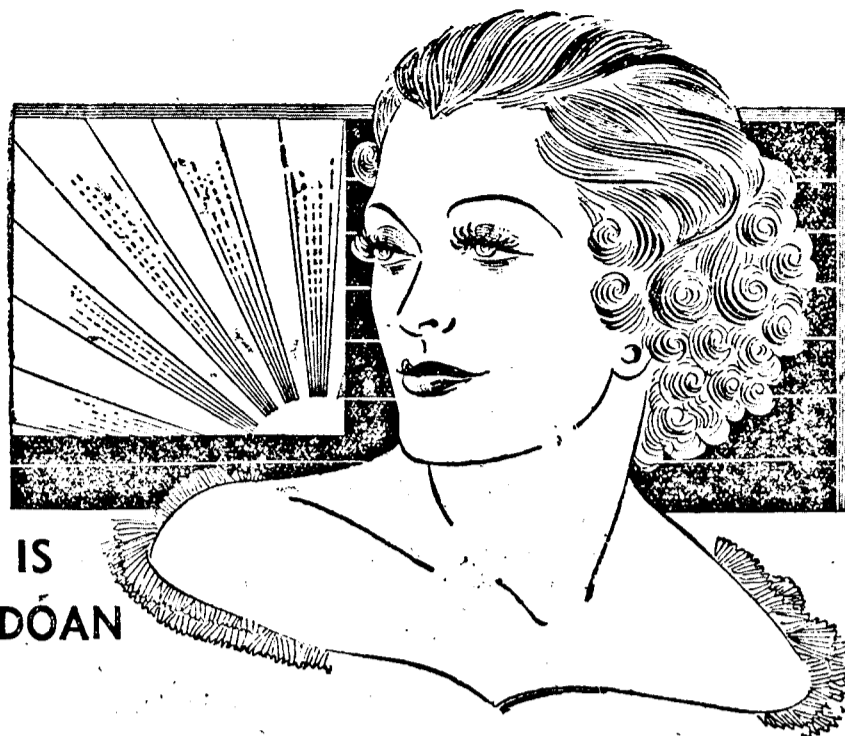
— Véleményem szerint, — jelentette ki az ügyvéd — Strasser Károly semmi esetre sem ítéhető fegyházra, vagy halálra. A nemzetközi jog szerint senki sem sujtható nagyobb büntetéssel, mint amilyent abban az országban kaphat, ahol letartóztatták és a zürichi

kozhatja a kormányt: az egyik tervezetet a sajtószindikátus terjesztette be az újságírói foglalkozás szabályozásáról. E törvénytervezet még módosításokat szenved majd. A második tervezet

az írás szabadságának megrendszabályozását célozza, különös tekintettel az újságírói felelősségre, mindazzal kapcsolatosan, amit a lapokban irnak. Hír szerint a kormány célja, hogy az új sajtótörvényjavaslat megszavazása után megszünteti az ostromállapotot és a cenzurát.

A sajtótörvényt előkészítő bizottság egyébként tegnap ülést tartott. Tatarescu miniszterelnök elnöklete alatt tartott legutóbbi ülések elhatározták, hogy a törvény előkészítésébe belevonják az újságírószervezeteket és a lapkiadók szindikátusát is. Az így elkészített tervezetet áttanulmányozás végett eljuttatják a politikai pártok vezetőihez is. Az új sajtótörvény az alkotmány alapján készül.

kantonban ez a két büntetés nem létezik. Mindezek dacára, nincsen kizárva, hogy az osztrák elnök mégis halálos ítéletet hoz, amelyet azután életfogytiglani fegyházra változtat át. Mindez azonban csak teória. Ebben a pillanatban még nem nyert bizonyítást, hogy a gyilkos Strasser Károly. Ki kell terjeszteni Teodorescu diák szerepére is, miután most derült ki, hogy egyik börtöntársának ugyanilyen büntényben való társulást ajánlott fel — közvetlenül a gyilkosság előtt. A bűnpör során érdekes részletekkel fogok erre nézve szolgálni.

MÉG
REGGEL IS
ELRAGADÓAN
SZÉP!

Csak kevés nőről lehet ezt elmondani. Kevés azon asszonyok száma, akik férjük hódolatát és csodálatát teljes egészében megtartották.

A fiatalosság és a szépség megtartása állandó és gondos ápolást igényel, valamint a használt kozmetikai szer helyes megválasztását. A krém és a puder választásánál legyen óvatos! Használja a RICHARD HUDNUT THREE FLOWERS KRÉMET és PUDERT, amelyet New-Yorkban és Párisban a nők ezrei használnak, hogy szépségüket megóvják!

A RICHARD HUDNUT THREE FLOWERS KRÉM és PUDER, amely elsődrendű nyersanyagokból készül, a női báj tökéletességének értékes segítői. Ezen készítmények állandó használata bársonysimán és fiatalosan tartja az arcot.

* three flowers * RICHARD puder és krém

HUDNUT

"PRINCIAR" Szálloda
Bucuresti, Bulv. Elisabeta 28.
(Szenatus mellett).

"LUX" Szálloda
Bucuresti, Bulv. Schitu Magureanu 6.
(Liceul Lazăr mellett).

Legmodernebb kényelem.

Szobák 80.— Leitől kezdve

Budapesten tettenérték egy bucuresti-i leánykereskedőt,

aki Ázsiába akart csempészni három magyar leányt

Egy misszióshölgy leplezte le a veszedelmes bünszövetséget — Valószínűleg a hírhedt fekete-tengeri leánykereskedő-szervezet ügynöke az állítólagos bucuresti-i pineér

Budapestről jelentik: A Keleti pályaudvaron szolgálatot teljesítő missziós hölgy tegnap délután felhívta a pályaudvari detektívkiirendeltség figyelmét egy feltűnően csinos külsejű, magas és nyulánk termetű, egyszerűen öltözött fiatal leányra, aki minden podgyász nélkül szállt be az egyik fiúkébe, pedig több ismerőse indult utnak ugyanazon a gyorsvonaton és a fiatal leány időnként jelbeszéddel érintkezett ismerőseivel. A missziós nővér megfigyelése szerint a fiatal leány még két vagy három, hasonlóan jóalakú fiatal társnőjével és egy idősebb, elegánsan öltözött nővel volt összekötésben az induló vonaton, de szemmeláthatóan azt a látszatot akarták kelteni, mintha nem tartoznának együvé.

Az volt a gyanu, hogy valami leánykereskedő bünszövetség indítja a határ felé léprecsalt áldozatait.

A detektívek a fiatal leányt minden tiltakozása ellenére leszállították a vonatról és a pályaudvari rendőrszobába kísérték.

Az őrszobán előbb a missziós hölgy próbálta kikérdezni, majd a detektívek tették fel kérdéseket. A fiatal nő Zuttner Piroska 21 éves lakás- és foglalkozás nélküli leány volt, aki eleinte tagadta, de később beismerete, hogy két másik leány társaságában Romániába készülnek, ahol egy ottani magyar vendéglőben kiszolgálónőként kapnak alkalmazást. A további kérdezősködésre azután kiderült, hogy a három leánynak

utlevéle nincs, egy idősebb nő és egy férfi viszi őket Bucurestibe és megígérték, hogy ők minden irás nélkül áthuttatják őket a határon.

A lélekküfárok elfogatása

Zuttner Piroska a detektívek kérésére megmutatta a vonaton az állásközvetítőket, az idősebb férfit és nőt, valamint két társnőjét, akik valamennyien külön vasúti szakaszban helyezkedtek el, mintha nem tartoznának együvé. A detektívek mind a négyüket előállították a pályaudvari őrszobára, ahol kiderült, hogy a férfi Trogescu Gheorghe bucuresti-i lakos volt, az idősebb nő Bacher Vilmosné volt szakácsnő, a két fiatal nő pedig Horváth Apollonia 24 éves és K. Gizella 18 éves lakás- és foglalkozás nélküli leány. Nyilvánvaló volt, hogy a missziós hölgy gyanuja alapos és valóban egy leánykereskedelmi bünszövetség két tagja került a pályaudvaron a rendőrség kezére, három áldozatával együtt.

Bacher Vilmosné elmondotta a rendőrszobán, hogy egy Jókai-uccai kis vendéglőben már régebben megismerkedett Trogescu Gheorghe bucuresti-i vendéglőssel. Most, hogy hosszabb idő után összetalálkoztak, Trogescu azt az ajánlatot tette neki, hogy havi 2000 lei fizetéssel alkalmazza őt vendéglőjében szakácsnőnek, mert bucuresti-i magyar vendéglő számára magyar főzőnőre van szüksége.

de csak akkor viheti magával, ha két-három fiatal és csinos női alkalmazottat szerez maga mellé az utra.

Bacherné, aki nem akarta elszalasztani a jó ál-

lást, megígérte ezt és felkeresett egy helyszerezőt. A Nyugati pályaudvar előtt ismerkedett meg Zuttner Piroskával, egy Tisza Kálmán-téri kávéházban Horváth Apolloniával, aki később fiatalkorú barátját is magával hozta. Mind a három leány vállalkozott a külföldi „szerződésre”, mire Bacherné

Bundák—szőrmék

legolcsóbban

5420

Neuländer E. szücsnél
Fischer Eliz-palota, az udvarban.

Az aradi rendőrség megtalálta a podgoriai betörőbanda buvóhelyét

A betörőknek sikerült elmenekülniök — Meglepetéskeltő találkozás az aradi ócskapiacon

Veszedelmes betörőbandának jutott a nyomára az aradi rendőrség. Köztudomású, hogy Aradon és a megyében az utóbbi hetek alatt kifosztott lakások, kirabolt szállóknak és villák jelezték azt, hogy jól megszervezett betörőbanda működik. November első napjaiban Szabó György volt aradi illatszerező ghioroci kolnáját fosztották ki és ez alkalommal a betörők közel 40 ezer lei értékű ruhaneműt, berendezési tárgyakat vittek el, sőt magukkal vittek még egy gramofont is. Legjelentősebb betörésüket azonban két hét előtt Welsz Arnold általánosan ismert aradi gyógyszerésze muraseli villájában követték el. A villából, amelyben nem lakott senki, a betörők nagyértékű ékszereket, ezüstevészközöket, porcellánokat vittek magukkal és az épületet ugyszólván teljesen kiürítették. Az itt összeszabdolt holmi értéke meghaladta a százezer leit.

A betörőbanda működésének egyik áldozata, Szabó György ma délelőtt kint járt az ócskapiacon. Miközben a kiállított holmit figyelte, meglepetéssel látta, hogy az egyik elárúsító előtt ott fekszik az a sapkája, amelyet Délamerikából hozott magával, a sapka mellett pedig ott van a gramofonja is, amelyet a sapkával együtt a ghioroci villából loptak el. Szabó György azonnal a rendőrségre sietett és bejelentette az esetet a büntügyi osztályon, ahonnan Detesan komiszár ment ki a helyszínre két detektívvel. Az elárúsítónő, akinél még több lopott holmit is találtak, elmondotta, hogy a holmit egy ismeretlen férfitől kapta eladásra. Az adott személyleírásból a rendőrtisztviselők egy rendőrileg nyilvántartott,

Szeplős, pattanásos,

műfoltos, mitesseres
arcút hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

bemutatta őket Trogescunak. A bucuresti-i vendéglős kijelentette, hogy

utlevélre sem lesz szükségük, egyelőre Debrecenbe utaznak, majd onnan a határra, ahol ő utlevél nélkül is átviszi őket Romániába.

Nem is váltotta ki egyikük sem utlevelét és így indultak el Debrecen felé.

Ázsiába akarták vinni a magyar lányokat

Bacherné, Trogescu Gheorghet és a három leányt a detektívek a főkapitányságra kísérték, ahol Trogescu részletes kihallgatásakor elmondotta, hogy nem neki, hanem a sógorának van vendéglője Bucurestiben. Ő csak alkalmazott ott és a leányokat egyelőre határátlépési igazolvánnyal akarta átvinni Püspökladánynál román területre.

A rendőrségnek az a gyanuja, hogy

a hírhedt fekete-tengeri leánykereskedő bünszövetség ügynöke az állítólagos Trogescu, aki a lányokat Ázsiába, vagy Afrikába akarta csempészni.

Egyelőre a rendőrség megkereste a bucuresti-i rendőrigazgatóságot, hogy Trogescu Gheorghe személyéről bővebb felvilágosítást kapjanak s addig is az állítólagos bucuresti-i vendéglői alkalmazottat és Bacher Vilmosné őrizetbe vették és a három leányt kello dorgálás és figyelmeztetés után elbocsátották a főkapitányságtól, de a nyomozás tovább folyik a tettenért lélekküfárok teljes bünlajstromának összeállítására.

notórius betörőre ismerték rá. Az elárúsítónő elmondotta azt is, hogy több ízben járt megbízója lakásán, hogy az eladásra kerülő holmit átvegye. Utmutatása nyomán a rendőrség azonnal a körözés alatt álló egyen lakásának a felkutatására indult. Ez azonban nehezen ment, minthogy időközben a gyanúsított több ízben lakást változtatott.

Az egész napon át folyó nyomozás eredményeképpen azonban a rendőrtisztviselőknek végre mégis sikerült a lakást megtalálniuk, ahol rengeteg lopott tárgyat, főleg ágyneműt, ruhaneműket találtak. A keresett ember azonban megtudhatta, hogy veszély fenyegeti és sikerült elmenekülnie. A megtalált gramofon mellett számos lemezt is találtak és ezeket megvizsgálva, a rendőrség azt a meglepő felfedezést tette, hogy azoknak egy része egy néhány hét előtt elkövetett siriáj kolnarablásból ered. Ilyenformán ennek a betörésnek a titka is megoldódott. Kétségtelennek látszik, hogy még számos, Aradon és a környéken elkövetett és felderítetlenül maradt betörést sikerül tisztázni a leplezett betörőbanda révén. Minden valószínűség szerint a banda tagjait már a közeli napokban sikerül a rendőrségnek kézrekerítenie.

Politikai gyilkosság Csehszlovákiában

Megölték a német szociáldemokrata párt egyik vezető-tagját

Prágából jelentik: A cseh főváros közelében lévő Kunovice városkában ismeretlen tettesek revolvérrel agyonlőtték Rosenzweig-et, az országos német szociáldemokrata-párt egyik vezető tagját.

A rendőrhatalóságok letartóztatták a német szudéta-párt helyi vezetőjét és a városka volt polgármesterét, aki kijelentette néhány nappal ezelőtt, hogy Rosenzweignek el kell tűnnie, mert ő a felelős, hogy a körletben a német szociáldemokrata-párt nagy előretörést mutat.

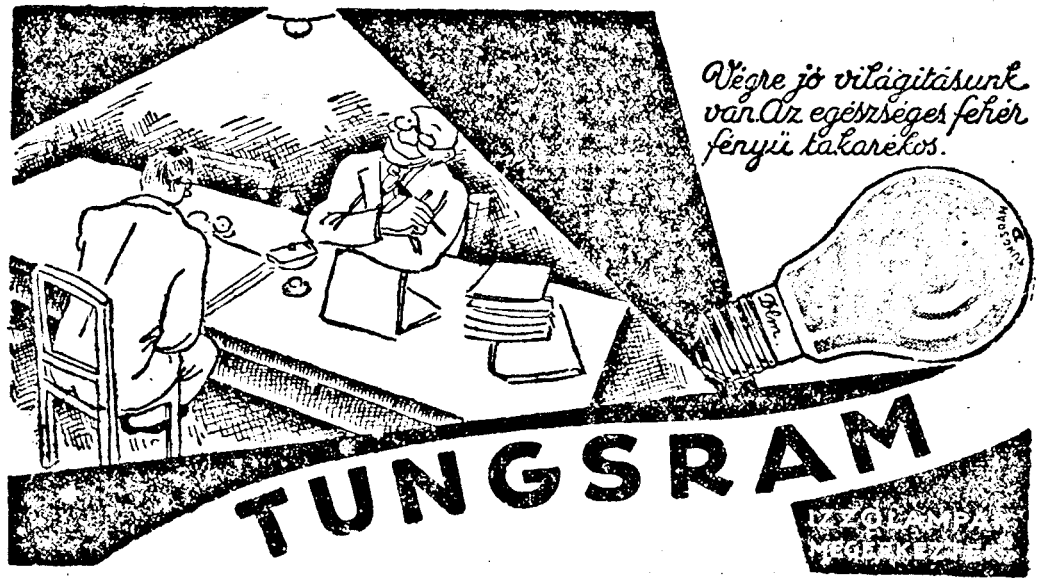
Kép és képhezvezés legolcsóbban **M. Vajda** succ. PAULINA KRAUSZ
legszobban **Színházépület** 5811

A reakciós mozgalmak ellen formált frontot a demokratikus többségi diákság

A demokratikus diákront célkitűzéssel a felvilágosultság és a rend megmentése érdekében

BUCURESTIBŐL jelentik: A radikális parasztpárt székházában ma tanácskozást tartott a demokratikus diákront. Az ülést Mihail Dinu jogegyetemi hallgató nyitotta meg és megnyitójában ismertette az ülés célját, majd a szónokok egész sora beszélt a különböző tanszakok diákjainak nevében a demokratikus diákront megszervezésének szükségességéről. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a következő főbb elhatározások foglaltak:

Állásfoglalás és harc az egyenlenséget keltő, reakciós mozgalmak ellen, harc a diákok számának szabályozása ellen és a túlzott tandíjak leszállítása érdekében, küzdelem a demokratikus egyetemi élet megteremtéséért és azért, hogy az állam, a megyék és a községek rendszeres szubvencióval lássák el az egyetemeken tanuló ifjúság segélyezését célzó szolgálatokat és a diákokthozokat mozgalom annak érdekében, hogy a tanár kart a diákság demokratikus csoportjainak oldalára állítsák annak a harcnak a során, amelynek célja: az iskolai társadalom életéből száműzni az obszkuritást. A küzdelemre való tekintettel bizottságot szerveztek, amely feladata a tanszakok kiküldöttét és amelynek célja, hogy felkeresse az egyetemi tanárokat és hogy a különböző diákgyűléseken képviselje a demokratikus diákszövetséget.

Főelárusító:

SZABÓ ALBERT

BULEVARDUL REGINA MARIA No. 20.

6489

Tungsrám égők HAMMER VILMOS és FIÁNAL,
Arad, Piata Avram Iancu 5-6. szám. Telefon 5-41. 6538

Világhírű **KOCH-nál** kaphatók
TUNGSRAM-égők Strada Eminescu No. 2. 6488

TUNGSRAM-égők és rádiók legelő-
növ-
sebben **Fratii VARGA** szaküzletében (Str. Ale-
xandri 1.) kaphatók. 6493

A trón segítségét kéri a Clujon tartott ardeali és banati gazdasági kongresszus

— Dr. Marcus Mihail és dr. Cotioiu Romulus a kongresszuson —

Clujról jelentik: Az ardeali román hitel-élet fellendítése érdekében tegnap nagygyűlést tartottak Clujon az ardeali és banati közgazdasági, egyházi és politikai élet vezérei. A kongresszusról ma már hazaérkeztek Aradra Marcus Mihail dr. és Cotioiu Romulus dr., Aradváros átmeneti-bizottságának elnöke.

Részvettek a kongresszuson az összes politikai pártok ardeali vezetői. Ugyanannál az asztalnál ült Maniu, Vaida, Goga, Stelian Popescu, Popovici Mihai, Vlad Aurel, Lupas tanár, Tilea Viorel. A nagygyűlést istentisztelet vezette be, majd pedig a gyűlés résztvevői a román Operába vonultak. Az ülést Balan metropolita nyitotta meg. Utána Lupas volt avaszcánus miniszter szólalt fel és annak a reményének adott kifejezést, hogy az ardeali összefogás megmenti az ardeali román pénzügyintézeteket. A bankok helyzetét Olteanu Ilie, a kongresszus főtitkára ismertette.

— Az ardeali román bankok programja mindig nemzeti program volt — mondotta. — Az Albina-bank például 1892-ben közel hat-százezer leinek megfelelő összeget osztott szét a különböző iskolák, egyházi és közművelődési egyesületek között. Ugyanezt a számítást elvégeztem 57 román banknál és megállapítottam, hogy fennállásuk alatt nem kevesebb, mint 208 millió 266 ezer leit fordítottak a román kultúra támogatására. A konverziós törvény a veszteségek háromnegyed részét a betétesekre hárította, míg az állam csak egy-negyedét viselte a károsodásnak. Ez magyarázza, hogy ma mindössze 1 milliárd 235 millió 359 ezer lej betétállománya van az ardeali román bankoknak. Ezt a hatalmas méretű elvérzést senki sem kísérelte meg meggátolni. A konverziós törvény egyetlen ardeali pénzügyintézetnek sem adta meg azokat az előnyöket, amelyeket az ardeali bankok megkaptak. A mai helyzet még a feloszlásnál, a működés be-szüntetésénél is rosszabb, mert amíg likvidálás esetén csak azt kell kifizetni, amit sikerült be-

vételteni, a mai helyzetben a bankoknak öt év alatt ki kell fizetniük azt az összeget, amely tizenhét éven keresztül folyik be. A hitelélet feltámasztása csak megfelelő, hosszulejratu, kamatmentes kölcsönök útján lehetséges, amelyet az államnak kell nyújtania a bankok számára.

Ezután dr. Hossu Vasile görög katolikus püspök, majd pedig Vaida és Goga beszéltek. Goga beszédében utalt arra, hogy a háboru előtt elismerték az itteni román pénzügyintézetek nemzeti jelentőségét és Bratianu Ion négymillió aranyleinyi hitelt adatott a Banca Nationala utján a Banca Romaneasca közvetítésével az Albina-banknak. Felszólaltak még Stelian Popescu, Moldovan tanár, Pamfil Seicaru, dr. Moldovan Valer, dr. Romul Poidea, dr. Bornemisa Sebastian és dr. Vlad Aurel. A kongresszus végül a következő határozati javaslatot fogadta el:

— Ardeal és Banat gazdasági kongresszusa a következő fontos tényeket állapította meg: Az ország eme részeinek román gazdasági életét és különösen a román hiteléletet az 1872. évtől létesített gazdasági és hitelintézmények vezették.

A napi élet alakította ki azt a tradíciót, hogy Ardealban és Banatban a román egyház, a román nép, a román iskolák és a román hitelintézetek egy nagy egységet alkotnak. A konverziós reformnak nem kellett volna tönkretennie a nép hitelintézeteit. A jelen nem hordhatja magában a jövő halálos ítéletét.

Ezt a helyzetet egy pillanatra sem lehet továbbra is fenntartani, folytatása az ardeali és banati román nép elhagyását jelenti.

Az ardeali és banati hitelélet helyreállítása nemzeti kötelesség.

Ez a kötelesség az államra hárul. A követelmény, amelyet a kongresszus kategorikusan felállít, az, hogy őrizték meg a meglévő intézeteket. A helyreállítási munka nem állhat

néhány intézmény támogatásából. A kérdést általánosan kell megoldani. Éppen úgy fel kell ölelnie az apró parasztbankokat, mint a nagyobb intézeteket. Ebből a célból sürgősen meg kell változtatni a jelenlegi banktörvényt, mert egyébként parasztbankjaink nem tudják fenntartani magukat. A kongresszus hosszulejratu, kamatmentes kölcsönöket kér.

A kongresszus követelményei tehát a következők: a) az egyházak, iskolák, kulturális intézetek, kisiparos és kiskereskedő egyesületek kárpótlása a konverziós törvény nyomán elszenvedett veszteségeikért. b) A népbankok fenntartása a banktörvény megfelelő módosításával. c) Az ardeali és banati román pénzügyintézeteket ne zárják ki a jövőben azokból a bankműveletekből, amelyek most néhány favorizált fővárosi banknak a monopóliumai.

Tekintetbe véve a hitel kérdésének különleges nehézségű nagy jelentőségét, az ardeali és banati román nép a király elé fog járulni és a trón segítségét fogja kérni a helyzet megoldásához.

CORSO 5, 7½ és 9½ órákor

Ne felejts el...

Benjamino Gigli, Magda Schneider.

SELECT 5, 7½ és 9½ órákor

ANNY ONDRA vigjátéka:

KNOCK OUT!

URANIA 3, 5, 7½ és 9½ órákor

Gróf Monte Cristo

ROBERT DONAT, ELISSA LANDI.

CENTRAL 5, 7½ és 9½ órákor

Mérsékelt helyárrakkal:

A TITOKZATOS ASSZONY.

Izgalmas, lebilincselő kémfilm

ROD LA ROCQUE, MONA BARRIE,
GILBERT ROLAND.

LEGUJABB

Újra bizalmat szavaztak a Laval-kormányának

Párisból jelentik: A képviselőház ma esti ülésén befejezték a napirendi formulára és a szavazatok magyarázására vonatkozó vitát. Leon Blum a bizalmi szavazás ellen szólalt fel. Több ellenzéki képviselő bizalmatlansági indítványt tett, Laval újból felvetette a bizalmi kérdést és a képviselőház 324 szavazattal 247 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak és elfogadta a napirendi indítványt.

De Merczis alakít kormányt Görögországban

ATHÉN BŐL jelentik: Ma éjszaka, vagy szombaton reggel De Merczis megalakítja a görög kormányt. A külügyi tárcát az új kormányban De Rufos vállalja. Az új kormányt Matexas és Taldaris támogatják.

A Goga—Cuza-párt parlamenti bemutatkozása

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Cuza és Goga terjesztették be „program”-jukat, amelynek főpontját az állampolgársági jogok felülvizsgálása képezné. Szó esett az ardeali hitelélet problémáiról is, mely a cluji kongresszust foglalkoztatta. A kormány nevében Iamandi és Valer Pop tettek ígéreteket az ardeali hitelélet megsegítésére.

— A Principele Mircea egyesület mikulásnapl gyermekdelutánja a Városi Színházban. A „Principele Mircea” gyermekvédő egyesület aradi fiókja december 7-én, délután 4 órakor a Városi Színházban műsoros gyermekelőadást rendez. A műsor gazdag szórakoztató programján Szömörkényi Magda táncitanárnő közreműködésével az aradi elemi leányiskolák, Montessori- és német nyelvű óvodák, valamint a Zeneiskola növendékei is szerepelni fognak és színes, bájos gyermekrevükkel, táncjelentekkel és változatos teljesítményekkel fogják szórakoztatni a Mikulás-nap gyermekközönségét.

— Kalocsay Zoltán zongoraművész a Vörös Kereszt koncertjén. A város művészeti életében jelentős esemény lesz december 5-én a Városi Színházban, melynek keretében a szenzáció erejével hat Kalocsay Zoltánnak, a többszörösen kitüntetett és nemzetközi viszonylatban is jó hírű zongoraművésznek fellépése. A gazdag műsor keretében Kalocsay Zoltán speciális művészete a klasszikus zenedarabok teljes interpretálásán kívül a modern jazz-átírárok egyénien kiváló tolmácsolására is kiterjed, és ezért világvárosi nivójúvá emeli az aradi Vörös Kereszt egyet hangversenyét. Kalocsay művészetét, bár eléggé ritka alkalmakkor, előnyösen ismeri hangversenydobogókról a város közönsége, ezuttal különösen szép műsort nyújt a jeles művész. Műsorán szerepel Puccini: „Tosca” operájának jazz-fantáziája, majd Csajkovszki-, Grieg- és Rubinstein-melódia, jazz-intermezzo átírásban. Végül pedig Hubay Jenőnek a világhírű „Csak egy kislány” zongorakoncertje. A technikai nehézségekkel telítült műsordarabok előadását Kalocsay a virtuozus könnyed és fölényes tudásával oldja meg és így szereplése elé felfokozott figyelemmel fordul a nagyközönség.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgató-sága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. év december hó 1-én, vasárnap kedvező idő esetén az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 8 órától déli 12 óráig a Gradistén.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli átlatot:

AJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.

AIN: Piața Avram Iancu

NIEDERMAYER: Piața Săt. Sava.

„A pattanások és mitesszerek teljesen eltűntek”

Írja egy vevőnk, aki el van ragadtatva a Lotion Faciale Scherk hatásával.

Lotion
Faciale
Scherk

Scherk arcvia

Uvegk 6 Loi 60/100

130/300/475

Vezérképviselet: „Excelsior” Calea Moșilor 78 București

Tudtán kívül nőült meg

Furcsa alapon kérte házassága megsemmisítését a bíróságtól egy Kovács Ferenc nevű vukovári hölgyfodrász. A jóképű fiatalember a helybeli lányok kedvence volt. Legjobban egy Telean Mária nevű lány volt szerelemes belé, aki azt tűzte ki élete céljául, hogy a fodrász feleségül vegye. Kovács azonban nem mutatott túlságosan sok hajlandóságot. Annál nagyobb meglepetést keltett Kovács barátai körében, hogy egy szép napon minden előzetes bejelentés nélkül házasságot kötött Telean Mária-val. Másnap jött aztán az igazi meglepetés: Kovács kijelentette, hogy tudtán kívül vette feleségül a lányt.

— Mária rávett egy embert, hogy hipnotizáljon engem és szuggeszcióval kényszerítsen a házasságkötésre. Az a nap, amikor a házasságot kötöttem, teljesen kiesett emlékezetemből. Másnap reggel tértem magamhoz, mikor már előttem volt az általam aláírt házasságlevél.

A bíróság nem akar foglalkozni a furcsa ügyvel annál is inkább, mert a házasságkötés tanui azt igazolják, hogy Kovács az esküvőn teljesen normálisnak látszott. Ugy látszik, hogy Kovács számára ezután nem marad más hátra, minthogy rábeszélje a hipnotizőrt, hogy szuggeszálja feleségét a válásra.

Színház - Művészet

AZ ARADI VÁROSI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton este 9 órakor: Tatárjárás. Kálmán Imre operettje.

Vasárnap délután 3 órakor: Aki mer, az nyer. Operettszláger.

Vasárnap délután 6 órakor: Nem ismerlek többé. Kacagató bohózat-újdonosság, másodszer.

Vasárnap este 9 órakor: Viki. Gábor Marával a címszerepben.

* MA, SZOMBATON ESTE A HIRES „TATÁRJÁRÁS”! Kálmán Imre, a legünnepebb színpadi szerzők egyikének híres operettszlágerét a „Tatárjárás”-t ujtja fel a színház, ma, szombaton este 9 órai kezdettel. A „Tatárjárás” is olcsó helyárrakkal megy. Aki fel akar frissülni a régi emlékeken, az okvetlen nézze meg ma este a „Tatárjárás”-t!

* KÉT OPERETT ÉS EGY BOHÓZAT-ÚJDONSÁG A SZÍNHÁZ VASÁRNAPI MŰSORA! Vasárnap mindenki megtalálhatja a maga kedves szerinti szórakozást a Magyar Színházban, mert az igazgatóság úgy állította össze a műsört, hogy válogatni lehet. Délután 3 órakor a legszenzációsabb operettszláger-újdonosság „Aki mer az nyer”, Hienz Helly, Gábor Mara és a társulat elsőrendű tagjainak fellépte. Vigyázat!!! Olcsó helyárrak!! Délután 6 órakor a szinte premiárszámban menő „Nem ismerlek többé” című Vaszáry bohózat-újdonosságnak lesz a második előadása. Akik sokat akarnak kacagni és jól akarnak mulatni, okvetlen nézzék meg ezt a bohózatot. Vigyázat, mert ez is olcsó helyárrak!! Vasárnap este 9 órakor, ugyan-csak olcsó helyárrakkal Ábrahám Pali világhírű operettszlágerre, a „Viki” megy a közkedvelt Gábor Marával a címszerepben.

— „Hogyan élünk és hogyan halunk meg” címmel tart előadást az aradi Teozofiai Társulat vasárnap este 6 órakor a Kereskedelmi Tisztület nagytermében. Az előadás rámutat arra, hogy valamint a születés sem olyan egyszerű folyamat, mint amilyennek látszik, ugyanígy a halál sem. A kettő között csak irányban van különbség. Amint az idők folyamán tudomány fejlődött ki a szülés és születés megkönnyítésére, úgy annak is megvan a tudománya, hogyan haljunk meg és hogyan hagyjuk meghalni azokat, akik mellé sorsunk bennünket haláluk órájában állított.

— A mai aradi hetipiacon a fengeri áraban lényeges emelkedés állott be. Ezt a fokozódó sertéskivitellel magyarázzák. A sertéstenyésztők ugyanis nagymennyiségben vásárolnak a sertések hizlalására tengerit. A buza áraban változás nem állott be. A hetipiac árai egyébként a következők: Gabonapiac: Buza 410—420, tengeri 290—300, árpa 390—450, zab 350 lei mázsánként. Zöldségpiac: Hagyma kg. 6—7, fokhagyma 25—35, burgonya 2.50—3, fehér bab 6—7 lei, erős zöldpaprika 2—3 drb. 1, édes zöldpaprika 1 drb. 1, fejes káposzta drb. 4—8, kelkáposzta 3—5, paraj kg. 3—4, nagy tök drb. 10—18, kis tök 6—10, levesbe való zöldség kötege 2—3, saláta drb. 1, savanyukáposzta kg. 18—20 lei. — Gyümölcsiac: Alma 4—12, körte 8—12, aszalt szilva 8—12, szőlő 8—12, dió 18—20 lei kilója. — Baromfi-piac: Pulyka párja 120—220, kövér liba 200—340, sovány liba 90—120, kövér kacsa 110—130, sovány kacsa 40—70, gyöngytyuk 35—50, tyuk 60—80, csirke 20—40 lei. Tojás darabja 1.60—2.20 lei. Előállatpiac: Szarvasmarha 7—8, borjú 14—17, sertés 17—21 lei kilója élő súlyban. — Takarmányiac: Széna 100—120, lóhere 180—200 szalma 60—65 lei mázsánként. — Tejtermékek: Tej literje 4—5, tejfél 25—35, tehénturó kg. 10—12, juhturó 24—28, vaj 60—80 lei.

— A magyar rádió tízéves jubileuma je-gyében jelent meg ma a Rádióélet új száma. Visszaemlékezések és a jubileumi hét gazdag műsorának képes ismertetése teszik a szokott-nál is változatosabbá a rádió hivatalos lapját, A kiadóhivatala levelezőlap kívánságra bárki-nek szíves készséggel küld mutatványszámot. Cím: Budapest, Sándor-u. 7.

— Az Új Idők regénye: András Osmós gyarmati katona esete Huében. Fendrik Ferenc hangulatos elbeszélése Ebeczky György színházi kritikája, az ötletes, változatos Ceruzajegyzetek, a szakszerű szerkesztői üzenetek, művészi és időszerű képek egész sora egészíti ki az Új Idők gazdag tartalmát. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrásy-ut 16. Előfizetési ára negyedévre 200 lei.

— Nadas Sándor írása Bucurestiről. A „Pesti Futár” szerkesztője, Nadas Sándor Bucurestiben töltött egy hetet és tapasztalatairól nagy cikkben számol be lapja december 1-i számában. Egy szám ára 10 lei. Mutatványszámért tessék írni a „Pesti Futár” kiadóhivatalába: Budapest, V., Báthory-u. 23. szám alá.

Modern képkeretezést legújabb külföldi minták után készít **Menráth** könyvkötő és képkeretező P. Avram Iancu No. 3. (az udvarban, Rozsnyay-patika mellett.) 20% kedvezmény vevőimnek. Könyvkötészeti munkákat a legolcsóbb árban vállalom. 6552

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Végleg elmaradt a kisebbségi pénzügyi tisztviselők nyelvvizsgálója

A váratlan döntésről miniszteri leirat érkezett az aradi kivetési pénzügyigazgatósághoz — Megszűnt a nyugtalanság a hivatalnokok között

Általános meglepedést keltő pénzügyminiszteri leirat érkezett tegnap az aradi adóki-
vetési pénzügyigazgatósághoz. A rendelet a
kisebbségi pénzügyi tisztviselők nyelvvizsgáló-
jára vonatkozik és azt igazolja, hogy a legfel-
sőbb fórum mindennél fontosabbnak tartja az
állam pénzügyi érdekeit és ennek alárendeli a
kisebbségi nyelvvizsgáló tervét, amely tudva-
lévőleg hónapokon keresztül bizonytalansá-
got és nyugtalanságot okozott a hivatalnokok
közében.

Nemcsak a kisebbségi, hanem a román
anyanyelvű, főleg a fontosabb funkciót végző
tisztviselők is aggodalommal kísérték a nyelv-
vizsgák várható eredményeit, mert habár a
régii kisebbségi hivatalnokok kivétel nélkül
tökéletesen beszélik az állam nyelvét, mégis
megtörténhetett volna, hogy közülük néhá-
nyan, a jövőjükért való aggodás izgalmaiban,
esetleg nem bírtak volna teljesen megfelelni a
vizsgáztatók kérdéseire. Már pedig a többségi
és kisebbségi pénzügyi hivatalnokok munkája
annyira eggyé forrt, hogy az esetben, ha né-
hány kiváló kisebbségi munkacsoport kiesik a sor-
ból, azt megérezte volna az adminisztráció
egész gépezete és ez zavart okozna a többi
tisztviselők munkájában is.

Nemcsak magasabb emberi okokból,
hanem már ezért is minden lehető elkövet-
tek az aradi és más nagyvárosbeli pénzü-
gyi adminisztráció vezetői a nyelvviz-
gáló veszedelmének elhárítása érdekében.
És a megértő fáradozás meghozta a kívánt
sikert. Az Aradi Közlöny munkatársa
most arról értesült a kivetési pénzügyi-
igazgatóság vezetőitől, hogy a nyelv-
vizsgáló ügyében öröndetes, döntő fordul-
lat történt.

Mint ismeretes, a nyelvvizsgálókat október
26-ikán kellett volna az egész országban meg-
tartani és a kisebbségi pénzügyi tisztviselők,
valamint az adóhivatalnokok, már elő is ké-

szültek rá, de a minisztérium akkor néhány
héttel meghosszabbította a határidőt és úgy
rendelte, hogy e hó végén vizsgálóznak. Ez
az intézkedés természetesen újabb nyugta-
lanságot idézett elő a hivatalnokok között,
már pedig az a rengeteg munka, amit a pénzü-
gyi szolgálatban majdnem szünet nélkül tel-
jesíteni kell, csak megfelelő lelki és ideghar-
mónia mellett végezhető el teljes megelé-
gedésre.

Eme fontos szempontokra való tekintettel
az aradeali és banati pénzügyigazgatósági kar
legtökéletesebb tagjai és a felügyelők is min-
den befolyásukat felhasználták, hogy a nyelv-
vizsgáló tervétől eltérítsék a pénzügyminisz-
tert. És ez a közbelépés sikerre is vezetett.

A pénzügyminisztériumból ugyanis teg-
nap olyan rendelet érkezett Aradra, hogy
a „nyelvvizsgáló bizonytalan időre elha-
lasztatnak”. Ezt a hivatalos fogalmazványt
a legjobb forrásból szerzett értesülésünk
alapján azzal egészítettük ki, hogy egy, leg-
utóbb Aradon járt minisztériumi vezérfel-
ügyelő kijelentése szerint, a pénzügyi-
miniszter már teljesen lemondott a nyelv-
vizsgálóról.

Meg akarja ugyanis szüntetni a kisebbségi
pénzügyi hivatalnokok állandó nyugtalansá-
gát, amely erősen megzavarta lelki-
állapotukat és lecsökkentette munkaerőjüket.
Már pedig az adminisztrációnak mindig nagy
szüksége volt és van szorgalmas munkaerő-
re, tekintet nélkül arra, hogy azok milyen
nemzetiségűek.

A minisztérium elismerésreméltó, végleges
döntése Aradon és Aradmegyében körülbelül
száz hivatalnokot, a többi vármegyékben pe-
dig összesen mintegy öt-hatszáz pénzügyi al-
kalmazottat érint, akik ezután akadálytalanul
folytathatják működésüket az állam és a la-
kosság javára.

B. L.

Felmondja a kormány a gyöngébb valutájú országokkal kötött kliringszerződést

**— Az új külkereskedelmi és devizarendelet nagyjelentőségű következményei —
Ellentétes hírek a december elsőjén életbelépő valutafelárakról**

Általános érdeklődéssel várják pénzügyi és
üzleti körökben a december 1-én életbelépő új kül-
kereskedelmi és deviza rendszer következményeit.
Mint Bucurestiből jelentik, elsősorban a minisz-
tertanács által megállapítandó deviza- és valuta-
prémiumok, helyesebben: felárak százaléka kelt
érdeklődést, mert ettől függ, hogy a külföldről be-
jövő készpénz és nyersanyagok ára milyen mérték-
ben csökken le. Az ellenzéki Argus véleménye
szerint ez a felár, — amelyről az új rendelet 3. és
4. paragrafusai szólnak, — valószínűleg 30 szá-
zalék lesz és a petroleum exportőrök is ilyen szá-
zalékra vannak elkészülve.

Hogy mire alapítják ezt a feltevésüket, az a
sajtóközleményekből nem derül ki és éppen ezért
fenntartással kell fogadni.

Már azért is valószínűtlen ez a szám,
mert hiszen Costinescu kereskedelmi mi-
niszter tegnapelőtt a leghatározottabban

kijelentette, hogy csak 10—15 százalék
prémiumot állapít meg a minisztertanács
az erős devizákra és ennek megfelelően,
a gyöngébb szabad devizák is ilyen szá-
zalékos felárral adhatók el.

Beavatott forrásból jelentik, hogy a gyenge
valutájú országokkal kötött kliring (folyószámla)
fizetési szerződéseket a kormány felmondja és
csupán az erős valutájú országokkal maradnak
meg ezek az egyezmények. A december elsőjén
életbelépő királyi rendelet alapján ugyanis a Ban-
ca Nationala feltétlenül megvásárolja az erős de-
vizákat és valutákat, tehát ezekből elég deviza fog
rendelkezésre állani. Viszont a gyenge valutákra
nem reflektál, mert azokból már eddig is elég
tartaléka van.

A kormánynak és a Jegybanknak az a ten-
denciája, hogy elsősorban az erős valu-
tájú országokba exportáljunk, mert ezek

Gyomor baj a falvakon.

Nan Văcărețor községbeli gyógyszerész (Aradme-
gye) írja:

„Aradmegye és a banati községek lakóinak igen
nagy százaléka szenved gyomor bajban, epe-, vese-,
máj kólikában (görcsök). Mi, vidéki gyógyszerészek
tudjuk legjobban, hogy a nép mennyi rengeteg pénzt
költ el, hogy ezektől a súlyos szenvedésektől megszab-
duljon és visszanyerje munkaképességét. Ezelőtt
nagyon sokan jelentették ki elkésere, hogy már
minden reményt feladtak. Azonban amióta az általános
óhájnak engedve, a „GASTRO D”-t hozattam és a
környék betegei ezt szedik, nem hallok egyetlen pa-
naszt sem. Mindenki megvan elégedve a kezelés ered-
ményével és örömtől ragyogó arccal mesélik, hogy
megszabadultak szenvedéseiktől, sőt olyanok is, akik
már 10—20 éve szenvedtek a kólikától, meggyógyultak
és ma munkaképes, egészséges emberek.

A vidék lakói nagyon hálásak a „GASTRO D”
felfedezőjének és mindennap áldják ezt a nagyszerű
gyógyszert.

Tisztelettel kérem a multkori küldemény kétszáz-
resét küldeni.”

Egy üveg „GASTRO D” ára 130 lei. Vezérképvi-
selő: E. Császár gyógyszerész: Bucuresti, Calea Vic-
toriei 124., ahol utánvétellel megrendelhető.

re a valutákra van leginkább szüksége az államnak.

A folyószámla szerződés felmondása miatt
már a napokban Bucurestibe érkeznek Ausztria
gazdasági megbízottjai, hogy új tárgyalásokat
kezdjenek a kereskedelmi összeköttetések fenntar-
tása céljából. Lapunk tegnapi számában közöl-
tük, hogy a mostani tervek szerint a pengőt, a
lirat, a dinárt, az osztrák sillinget, a görög dra-
mát és a török fontot tekinti a Banca Nationala
gyengébb valutáknak.

MINDENFELŐL

AZ ARANYBANYA-VALLALATOK feliratot
intéznék a kereskedelemügyi minisztériumhoz és a
Banca Nationalához és az arany átvételi árának
felemelését kérik. Ezt a termelési költségek emel-
kedésével indokolják. A vállalatok szerint a jelen-
legi 41.111 leies kilogrammonkénti ár nem felel
meg a való helyzetnek, mert egy esztendő alatt a
termelési költségek 70—150 százalékkal emelked-
tek. A többi országokban az aranyért sokkal na-
gyobb árat fizetnek. Így például Magyarországon
egy kilogramm arany átvételi ára 120 ezer lei. Ez
készteti a kistermelőket a csempészésre, amit vi-
szont a nagyvállalatok nem tehetnek meg.

AZ UTÓBBI IDŐBEN A KÜLFÖLDÖN EMEL-
KEDETT A CUKOR ÁRA és ennek tulajdonítható,
hogy az itteni cukorgyárakhoz több külföldi meg-
keresés is érkezett export ügyében. Tekintettel
arra, hogy a külföldiek által felajánlott — és az
utóbbi időben emelkedett — ár lényegesen alacso-
nyabb a belföldinél és mivel az állam kivételi pré-
miumot nem fizet, a belföldi cukorgyárak előre-
láthatólag az idén sem bonyolítanak le exportot.

— DECEMBER 5-IKÉRE ÖSSZEHIVTAK A
TOPLITAI, volt Zenta Roscani favállalat köz-
gyűlését, amely a cég felszámolását mondja ki. A
vállalat veszteségeit a hatmillió leies alaptőkéből
fedezik.

AZ ÉV HARMADIK NEGYEDÉBEN 296 mil-
lió 510 ezer lei értékű olyan behozatali engedély
maradt, amely nem kapta meg a transzfer-látta-
mozást.

— Felhívás az aradi és aradmegyei iparváll-
alatokhoz. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara
ezuton hívja fel az összes aradi és aradmegyei
iparvállalatokat, amelyeknek Bucurestiben még
nincs képviselőjük és maguknak állandó képvisel-
őket óhajtanak szerezni, közölik a címüket a Ka-
marával. A Kamarának szüksége van erre a beje-
lentésre, mert állandóan érkeznek hozzá megke-
resések, melyekben fővárosi cégek itteni vállal-
atok képviselőjének megszerzése iránt érdek-
lődnek.

Városi Színház

Ma este olcsó helyárrakkal:

Tatárjárás.

Kálmán Imre operettje.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re

Az olasz-abesszin háború és a görögországi események súlyos károkat okoznak a regáti és ardeali nagy gabonaexport-cégeknek

Több száz millió lel követelésükhöz nem bírnak hozzájutni — A forszírozott export súlyos pénzügyi következményel

Megdöbbenő pénzügyi esemény híre érkezik Bucarestből az olasz—abesszin háborús, valamint a görögországi bizonytalan politikai viszonyokkal kapcsolatban. Mint ismeretes, az utóbbi hónapokban Itália és Görögország rendkívül sok mezőgazdasági cikket: búzát, kukoricát, hüvelyeseket, olajmagvakat vásárolt és a regáti, valamint az ardeali nagy export cégek ki akarták használni ezt a kedvező konjunkturát.

A két országba néhány hónap alatt több milliárd lel értékű árukat exportáltak, amelyekbe természetesen óriási összegeket fektettek, úgy a saját üzleti tőkéjükből, mint a pénzügyektől felvett kölcsönökből.

A fenti két országgal fennálló fizetési egyezmény alapján a Banca Nationala a múlt hó elejéig szabályszerűen leiben fizette ki az exportőröknek a szállítmányok ellenértékét, ez a rendszer azonban több mint három héttel ezelőtt megszűnt. Az olasz—abesszin háborúra való tekintettel a jegybank sürgősen követelte az Itáliától járó több mint 900 millió lel követelés kifizetését és ugyancsak Görögországtól is azt kívánta, hogy soronkívül rendezze árutartozásait. Mivel azonban ezt a kérést egyik ország sem teljesítette, a

Banca Nationala beszüntette a további gabona szállítmányok árának leiben való kifizetését, nehogy még nagyobb kár érje az intézetet.

De a gabona-exportőrök az olaszországi és görögországi vevőikkel kötött szerződés értelmében tovább folytatták a szállításokat és ezért több száz millió lel követelésük van vevőikkel szemben.

Ezek azonban nem fizetnek, mert az olasz és a görög nemzeti bankok zárolták exportőrjeink követeléseit. Az exportőrök az utóbbi napokban erősebben kérték a Banca Nationalától: intézkedjen, hogy Itáliában és Görögországban zárolt követeléseiket az ottani jegybankok sürgősen oldják fel, mert ők itthon el bírják adni lirában, illetve drahmában fennálló követeléseiket. Ugyanis a Banca Nationala ezekre a valutákra nem reflektál, mert sok van azokból nála.

Hozzá tartozik még ehhez a kínos ügyször annak a közlése is, hogy a lira a bucaresti-i magánforgalomban most 11.50 lei, a rossz görög pénz pedig 1.75 lei, pedig ezekben a devizákban alig van valami forgalom. A deviza spekulánsok azonban különböző trükkökkel e két valuta és deviza kursusát is aránytalanul magasra hajták fel, de ezek az árfolyamok csak papíron léteznek.

SPORT KÖZELŐNY

A Hungária a magyar nemzeti bajnokság valószínű őszi győztese

— A bajnokság hátralevő meccsei —

Budapestről jelentik: A magyar válogatott most nagyjelentőségű mérkőzéseket bonyolít le, de az őszi fordulóból még nagyjelentőségű meccsek vannak hátra. Az őszi fordulóból lejátszandó mérkőzések a következők:

December 8.: Kispest—Szeged, Hungária—Soroksár, Budai „11”—III. kerület, SBTC—Bocskai, Phöbus—Budafok, Attila—Ujpest, Törekvés—Ferencváros.

December 15.: Hungária—Törekvés, Soroksár—Kispest, Ujpest—Phöbus, Budafok—SBTC, Bocskai—Budai „11”, III. kerület—Ferencváros.

Január 26.: Kispest—Hungária, Ferencváros—Bocskai, Budai „11”—Budafok, SBTC—Ujpest, Phöbus—Szeged, Törekvés—III. kerület.

Nézzük most azt, hogy mit lehet várni a hátralevő őszi mérkőzésektől. Milyen hatással lehetnek az őszi bajnoki sorrend végső kialakulására?

A Hungária őszi bajnoknak tekinthető. Hátralevő ellenfele a Soroksár, Törekvés és a Kispest. Reális alapon egyik sem akadályozhatja meg pozíciója megtartásában. Két pont-

tal vezet az Ujpest és négy ponttal a Ferencváros előtt. Ha hátralevő mérkőzésein veszítene két pontot a Hungária, az Ujpest csak akkor előzhetné meg, ha a Hungária gólarányát is elrontja. Az Ujpest valószínűleg megtartja második, a Ferencváros pedig harmadik helyét a tabellán. A negyedik helyre három csapat is pályázik: Szeged, Soroksár és a Kispest.

A tabella harmadik csoportjában a Phöbus, a Bocskai, a III. kerület tükedik. Itt számtalan variáció lehetséges, hiszen a Budait csak egy pont választja el riválisától.

A négy sereghajtó (Budafok, SBTC, Törekvés és az Attila) minden valószínűség szerint az őszi idény végén is sereghajtó marad. Az Attila utolsó helye „biztosított” látszik. A Törekvésnek csak úgy sikerülne elkerülni az utolsó helyről, ha a Ferencváros a Hungáriától és a III. kerülettől két-három pontot tudna elcsipni. Nehéz feladat, de a futballban semmi sem lehetetlen.

A vasárnapi nemzeti bajnoki meccsek játékvezetői

A nemzeti bajnokság vasárnapi két mérkőzésére közös megegyezéssel kértek bírót az egyesületek. A clujji Dacia-Romania—AMEFA-mérkőzést a sibiuui Vuia főhadnagy, az oradeai CAO—CFR meccset pedig I. Ceauoreanu bucaresti-i bíró vezeti.

Az angol válogatott Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A jugoszláv bajnokcsapat, a BSK skót tarrája során Andrejevics, a csapat vezetője és a jugoszláv szövetség elnöke, Londonban tárgyalásokat kezdett az angol szövetség illetékes vezetőivel, hogy a tavasszal Középeurópában szereplő angol válogatott csapat ejtse útjába Jugoszláviát is. Az angol szövetség most hivatalos meghívást kért Jugoszláviától s ez már el is ment. A jugoszláv sportkörök most nagy érdeklődéssel várják az angolok választát.

Roszzul érezte magát étkezések után

Akut emésztési zavarokat megszüntetett Kruschen

Ma más embernek érzi magát

Az a kezelés, amelynek révén férfi meggyógyult, megérdemli, hogy mindenki megpróbálja, aki emésztési zavarokban szenved.

„Két évvel ezelőtt nagyon sokat szenvedtem emésztési zavarok miatt. Nem volt étvágyam és hátfájdalmak borzasztóan kínoztak. Nem tudtam enni és ha mégis ettem, nagyon rosszul éreztem magam. Egy barátom ajánlotta, hogy szedjek Kruschen sót. Hallgattam reá és boldog vagyok, hogy elmondhatom, hogy rövid idő múlva enyhülést éreztem. Folytattam a Kruschen szedését, míg egészen meggyógyultam és most már más embernek érzem magam, annyira könnyűnek, mint ezelőtt 20 évvel”. — W. B.

A Kruschen sóban hat ásványi só fog találni, amelyek mindegyikének pontosan megszabott szerepe van. Mindannyi együtt véve a szervezet működését segíti és ösztönzi. E sók első hatása, hogy elegendő nyálkát termelnek, miáltal növelik az étvágyat. Másik hatása a gyomorban áll elő, ahol a Kruschen sók munkára ösztönzik a gyomornedvet, miáltal az ételek emésztését segítik elő. Azután a belekben a sók folytatják áldásos működésüket ahol ösztönzik azokat a nedveket, amelyek a megemésztett ételeket dolgozzák fel tovább, hogy a szervezet felszívhassa azokat.

A Kruschen sót több mint 120 országban árulják és most Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában nagyüvegenként 95, kisüvegenként 60 leiért kapható.

Elutasították az AMEFA óvását a Venus ellen

Bucarestből jelentik: Mint ismeretes, az AMEFA megóvta a Venus ellen elvezített mérkőzését, bírói tévedések címén és az óvás jogosságát a szövetségi kiküldött jelenléte is támogatta. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén tárgyalta az AMEFA óvását és mint alaptalant, elutasította, azzal, hogy a bíró szuverén a pályán és ítéletei megtámadhatatlanok.

Az ítélettel kapcsolatosan csak annyi a megjegyzésünk, hogy az illetékes sportforum helyesen járt el akkor, amikor nem szolgáltattott precedenst és nem adott helyt bírói tévedés címén beadott óvásnak, azonban szükséges volna a bírói kart alapos rostálás alá venni és az oda nem való elemektől egyszer és mindenkorra megtisztítani. Nem vonjuk kétségbe futballbíróink szabálytudását (noha igen gyakran kételkedőkké tesznek bennünket), azonban az a legkevesebb, amit követelhetünk, hogy a futballbíró objektíven, pártatlanul vezesse le a mérkőzéseket. Aki erre nem érez elég erőt magában, az okosan teszi, ha a téli pihenőt gondolkodásra használja fel és — tavasszal sem vesz sipot a szájába...

Az AMEFA csapatösszeállítása

Az AMEFA csapatát a vasárnapi Universitatea elleni mérkőzésre a pénteki edzés után a következőképpen állította össze Kertész Gyula, az egyesület edzője: Sadovschii—Kovács, Csajka—Szurdi, Szabó, Szaniszló II.—Cucula, Magold, Batran, Perneki, Blaskovits. Az összeállítás tehát nem változott.

Mussolini-serleget terveznek az olaszok

Bécsből jelentik: Az olasz szövetség ismeretes állásfoglalásáról már írtunk. Az olaszok ugyanis nem akarnak résztvenni a legközelebbi Európa Kupa küzdelmeiben. Meisl Hugó, az ismert osztrák futballvezér értesülése szerint, az olaszok az Európa Kupa helyére esetleg Mussolini-serleget irnak ki a válogatott csapatok számára. De ez még csak terv.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler
Utazási és vizumiroda Arad,
ulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

